

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-627/15-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Mateřská škola Hlízov 101
Sídlo	285 32 Hlízov 101
E-mail právnické osoby	mshlizov@seznam.cz
IČ	75 031 167
Identifikátor	600 045 803
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Janou Maksovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Hlízov, 285 32 Hlízov 164
Místo inspekční činnosti	285 32 Hlízov 101
Termín inspekční činnosti	9. a 10. březen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti dne 9. března 2015 v Mateřské škole Hlízov 101 (dále „škola“).

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Hodnocené období je od školního roku 2012/2013 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

V jednotřídní mateřské škole (dále též MŠ) probíhá vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu (dále též ŠVP) s motivačním názvem „Školka plná pohody“, který je všeobecně zaměřený na rozvoj osobnosti dětí. Deklarované konkretizované cíle odrážejí místní podmínky směrem k utváření kladných postojů k jinému dítěti či dospělému a vytváření odpovědných postojů k životnímu prostředí. Ve věkově smíšené třídě bylo zapsáno 22 dětí, z nich jeden s cizí státní příslušností (bez jazykové bariéry).

Škola také vykonává činnost školní jídelny-výdejny. Strava je dovážena z mateřské školy v sousední obci. Do listopadu 2012 byla součástí příspěvkové organizace i školní družina s kapacitou pěti žáků, jejíž činnost byla z důvodu klesajícího zájmu ukončena. Kapacita mateřské školy byla postupně snížena, od září 2013 z 24 na 23 míst, od října 2014 na 22 nejvýše povolených míst.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy a personální podmínky

Současná ředitelka byla jmenována na základě konkurzního řízení s účinností od 1. října 2012, předpoklady k výkonu funkce splňuje. Řízení malého kolektivu tři zaměstnanců je založeno na každodenním osobním kontaktu. Ředitelka nastavila kontrolní a hodnotící systém, který je v praxi realizován, účinnost vyhodnocení se však projevuje jen v dílčích záměrech a opatřeních. Hospitační činností je sledována v souladu s cíli ŠVP individuální podpora osobnosti dětí a využívání vhodných metod a forem vzdělávání. Přes průběžné metodické vedení učitelky se některé návrhy na změny v didaktickém stylu v průběhu vzdělávání neodrazily (např. vedení dětí k odpovídání celou větou, zařazování práce ve skupinách a smyslového vnímání). Opatření v podpoře zapojení mladších dětí vedla ke zlepšení v procesu. Na pedagogické radě jsou projednávány dokumenty školy, předávány informace ze samostudia, průběžně jsou hodnoceny individuální výsledky dětí.

Vzdělávání dětí zabezpečuje ředitelka a jedna učitelka, obě jsou odborně kvalifikované a mají dlouholetou praxi. Obě měly plný pracovní úvazek, od 1. března 2015 byl učitelce snížen na 0,81 z důvodu snížení kapacity MŠ. Ve sledovaném období se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím seminářů účastnila jen učitelka. Česká školní inspekce (dále ČŠI) zaznamenala riziko v zajištění dohledu nad dětmi. Při hospitační činnosti bylo zjištěno, že při ranním příchodu od některých zákonných zástupců místo pedagogické pracovnice převzala děti provozní zaměstnankyně. Ze školního řádu dále vyplynulo, že učitelka v době své přímé pedagogické činnosti, tedy v době, kdy se měla plně věnovat vzdělávání podle školního vzdělávacího programu, vybírala od zákonných zástupců finanční hotovosti (úplatu za vzdělávání a stravné).

Přijímání k předškolnímu vzdělávání proběhlo v souladu se školským zákonem, počet zájemců byl shodný s počtem volných míst. Všechny děti byly přijaty k celodennímu vzdělávání. Ředitelka uvedla, že celodenní docházku využívají děti podle potřeb zákonných zástupců, žádnému dítěti nebyla docházka omezována. Povinná dokumentace je vedena s dílčími chybami. Záznamy o průběhu vzdělávání vedených v třídní knize nebyly v některých dnech průkazné. Nedostatky, které byly shledány ve školním řádu, ředitelka v průběhu inspekce odstranila. Školní vzdělávací program je v souladu s RVP PV, vzdělávací obsah je vhodně rozpracován na úrovni třídní. Pro lepší přehlednost dokumentu je doporučeno respektování struktury okruhů podle RVP PV.

Materiální a finanční předpoklady

Ředitelce se od jejího nástupu do funkce podařilo realizovat záměry ve zlepšení vybavení MŠ (např. nový nábytek, hračky, koberec, žaluzie), prostory jsou esteticky a funkčně vybaveny. Škola ve sledovaném období použila finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání. Běžný provoz včetně oprav byl hrazen z příspěvku od zřizovatele. Dalším finančním zdrojem byla úplata za vzdělávání, která byla využita na zkvalitnění materiálního vybavení a podmínek pro vzdělávání. Významným přínosem pro školu byly poskytnuté sponzorské dary, část z nich byla využita na nákup učebních pomůcek.

V rámci poskytovaných služeb zajišťuje škola školní stravování na požadované úrovni. V průběhu inspekce děti dostaly k obědu vždy vše podle předloženého jídelníčku, rovněž svačiny byly dětem plnohodnotně podány, včetně nabídky ovoce nebo zeleniny. Pitný režim je zajištěn celodenně.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace jsou na požadované úrovni. V řízení školy se pozitivně odráží postupná realizace koncepčních cílů. Shledané nedostatky jsou odstranitelné. Finanční předpoklady umožňují naplňování školního vzdělávacího programu, daří se zkvalitňování materiálních podmínek.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve školním vzdělávacím programu jsou zařazena témata blízká dětem, jejich naplňování je soustředěno především na aktivity řízené učitelkou v hlavní vzdělávací části v dopoledních hodinách. Pozitivně lze hodnotit dostatek času pro volné hry zejména pro nejmladší věkovou skupinu dětí, ve kterých děti mohly pokračovat v průběhu dopoledne i odpoledne. Tyto hry si děti volily převážně podle vlastního výběru, učitelky je následně spolu s dětmi rozvíjely (např. námětové, konstruktivní nebo didaktické hry). Chybělo však vytvoření záměrné nabídky propojené s aktuálním tématem i v průběhu těchto spontánních činností (např. nabídkou literatury, didaktických pomůcek, experimentů). Mezi dětmi i dospělými byla zřejmá důvěra, komunikace probíhala bez problémů. K mladšímu dítěti, které projevovalo úzkost, pedagogické pracovnice uplatňovaly empatický přístup.

Didakticky řízené aktivity byly organizovány převážně se všemi dětmi najednou, v některých případech bez věkově přiměřené motivace. Uplatňováno bylo především činnostní učení prostřednictvím plnění dílčích úkolů podle pokynů pedagogů. Děti tak neměly příležitosti pro vlastní rozhodování, využití vlastních nápadů nebo iniciativy. Příležitost ke zlepšení má škola v aplikaci metod a forem deklarovaných v ŠVP (prožitkové a interaktivní učení, pedagogický styl s nabídkou), kterých bylo využito minimálně. Rovněž diferenciaci činností podle věku a možností jednotlivých dětí ve věkově smíšené třídě byla uplatněna pouze částečně. Méně prostoru bylo věnováno rozvoji komunikativních dovedností (vyjadřování v souvislých větách, vyjadřování vlastních názorů a myšlenek) včetně prevence poruch výslovnosti (např. gymnastika mluvidel, dechová cvičení). Do průběhu vzdělávání v odpoledních hodinách byla zařazena volná malba vhodně motivovaná aktuálním tématem. Z portfolií a vystavených výtvarných prací však vyplývá převaha využívání šablon, kde děti nemají možnost dostatečně projevit svoji tvořivost a fantazii. V jednom hospitačním dni bylo v rámci řízených aktivit vhodně zařazeno smyslové vnímání a také byla příkladně vedena kooperativní činnost s podporou spolupráce mezi dětmi ve věkově různorodých skupinách.

Zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou pravidelně zařazovány a správně metodicky prováděny. Děti byly individuálně podněcovány k přesnému provádění cviků. Ze zápisů v třídní knize vyplývá, že obě pedagogické pracovnice pravidelně zařazují pobyt venku, který je realizován na obecním dětském hřišti i v přírodním okolí školy. Škola má příležitost ke zlepšení v podpoře spontánních pohybových aktivit.

Individuálně přizpůsobená nabídka nebyla vytvořena dětem, které čekaly po obědě na odchod domů (po poslechu pohádky na židličkách čekaly až 15 minut bez jiné nabídky). V době inspekční činnosti první den všechny děti využily dobu pro odpolední odpočinek ke spánku, děti byly nenásilně postupně probouzeny. V druhém dni byla po přečtení pohádky a relaxaci dětem s nižší potřebou spánku umožněna klidová aktivita u stolků (kresba). Odpolednímu vzdělávání byly přítomny i děti tříleté. Z vyjádření ředitelky vyplývá, že ve dnech, kdy mají děti nižší potřebu spánku, se mohou po relaxaci (asi po 30 minutách) věnovat jiné aktivitě u stolků nebo v herně. Na kvalitní úrovni a přiměřeně k věku dětí je podporována jejich samostatnost při stolování. Nabídku pití děti využívaly.

Do průběhu vzdělávání byla cíleně zařazována podpora funkčních gramotností. V průběhu didakticky řízených aktivit si děti osvojovaly a procvičovaly předmatematické a předčtenářské dovednosti, získávaly poznatky z oblasti přírodovědné. Děti jsou prostřednictvím pohádek, básní, písní a hudebně pohybových her seznamovány s ústní lidovou slovesností. Jak vyplývá z třídní knihy i z hospitační činnosti, užší zaměření cílů na vytváření odpovědného postoje dítěte k životnímu prostředí je naplňováno především vlastní zkušeností a pozorováním při pobytu venku v přírodním okolí školy, ke kterému děti byly pozitivně motivovány. Při činnostech ve skupinách i různých hrách byly podporovány pozitivní sociální vztahy mezi dětmi a dodržování domluvených pravidel.

Cíle ŠVP směřované k rozvoji osobnosti dětí se daří naplňovat částečně z důvodu nižší účinnosti uplatňovaných metod a forem vzdělávání. Funkční gramotnosti se daří rozvíjet převážně na standardní úrovni, především v oblasti přírodovědné.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Nastavený evaluační systém je postupně realizován. Z vypracovaného vlastního hodnocení školy vyplývá vyhodnocení výsledků vzdělávání dětí, podmínek i cílů ŠVP včetně stanovení závěrů pro další období. Škole se však nedaří identifikovat nedostatky či rizika zjištěné ČŠI v průběhu vzdělávání a v hodnocení podmínek.

V záznamech o individuálních pokrocích jednotlivých dětí pedagogické pracovnice provádí pedagogickou diagnostiku a správně stanovují další záměry ve vzdělávání potřebné pro jejich rozvoj. Na základě této diagnostiky je v případě potřeby rodičům dle sdělení ředitelky poskytováno poradenství a předávány kontakty na příslušná odborná pracoviště (školská poradenská zařízení, logopedie).

V průběhu vzdělávání učitelky děti pozitivně hodnotily, ale jejich hodnocení často nebylo adresné, a proto neposkytovalo jednotlivým dětem žádoucí zpětnou vazbu. Zaznamenáno bylo ale i nevhodné hodnocení dítěte v závěru hry. Příležitost ke zlepšení má škola v zařazování sebehodnocení dětí. Z vyjádření ředitelky vyplynulo, že děti v případě nevhodného chování posazují na židli. Toto používané trestání ČŠI hodnotí jako přístup, který není v souladu s požadavky na vytvoření psychosociálních podmínek dle RVP PV.

Pravidla vzájemných vztahů jsou deklarována v ŠVP, děti domluvená pravidla v průběhu dne respektovaly. V bezkonfliktní a poklidné atmosféře při hrách spolupracovaly a bez problémů komunikovaly. Přiměřeně věku zvládaly základní pracovní dovednosti,

samostatnost projevovaly v sebeobsluze. Kvalitní výsledky vzdělávání děti projevovaly v předmatematických a předčtenářských dovednostech, dobře se orientovaly v přírodovědné oblasti. V oblasti jazykové je zapotřebí cílená podpora.

Pravidla pro zajištění bezpečnosti byla stanovena ve školním řádu. Poučení dětí o bezpečném chování v MŠ bylo zaznamenáno průběžně v třídních knihách, počet drobných úrazů byl nízký. K vážnějšímu úrazu dle vyjádření ředitelky nedošlo.

Po nástupu nové ředitelky je postupně rozvíjena spolupráce s rodiči, kteří mají možnost účastnit se společných akcí v mateřské škole (např. tvořivé dílny). Příležitost k rozvoji má škola v rozšíření informovanosti směrem k rodičům (např. stanovení konzultačních hodin, seznámení s aktuálním obsahem vzdělávání), včetně rozšíření informací na webových stránkách (obce). Obsah ŠVP vhodně doplňují kulturní a vzdělávací akce pořádané v MŠ nebo výlety do okolí. Děti mají možnost získávat zkušenosti a nové poznatky také díky spolupráci se spolky nebo organizacemi (např. myslivci, chovatelé, zdravotníci, policie, knihovnice). Intenzivní spolupráce probíhá s domovem pro seniory, který má sídlo ve stejné budově. Zde jsou příkladně rozvíjeny pozitivní vztahy se staršími spoluobčany. Ve spolupráci s obcí se škola prezentuje na vystoupeních pro veřejnost k významným událostem.

Nastavený evaluační systém je realizován, ale je zapotřebí zkvalitnit evaluační procesy a přijímat následná účinná opatření. Celkové výsledky vzdělávání jsou pouze zčásti na požadované úrovni. Škole se daří hodnotit pokroky jednotlivých dětí. Nové vedení školy postupně rozvíjí spolupráci s rodiči a dalšími partnery.

Další zjištění

Nedostatek byl zaznamenán v nesouladu údaje o nejvyšším povoleném počtu míst mateřské školy v rejstříku škol a školských zařízení se skutečností. Na základě předložené zprávy krajské hygienické stanice z října 2014 byla snížena kapacita mateřské školy z 23 na 22 míst, ke dni inspekce však nebyla podána žádost krajskému úřadu o změnu v zápisu v rejstříku. Tuto žádost ředitelka se souhlasem zřizovatele podala v průběhu inspekční činnosti.

Závěry

a) *Silné stránky:*

V mateřské škole mají děti velký prostor pro spontánní aktivity. Finanční prostředky škola využívá účelně, ředitelce se daří získávat i další finanční prostředky, které byly využity pro materiální rozvoj. Pedagogický tým je plně kvalifikovaný. Škole se daří naplňovat cíle ŠVP zaměřené na poznávání přírody.

b) *Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky:*

- 1. V době přímé pedagogické činnosti učitelky, kdy se měla plně věnovat vzdělávání, docházelo k vybírání finančních prostředků (školné a stravné) od zákonných zástupců dětí.***
- 2. Pedagogické pracovnice v době ranního scházení nepřebíraly děti od některých zákonných zástupců. Tuto činnost nahrazovala provozní zaměstnankyně školy.***
- 3. Třídní knihy neobsahovaly vždy průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu.***

Zásadní nedostatky, které byly odstraněny na místě:

- školní řád byl doplněn o podrobnosti k výkonu povinností dětí a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky,
- v průběhu inspekční činnosti byla podána krajskému úřadu žádost o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení.

c) Slabé stránky školy

Tematické nepropojení spontánních a řízených aktivit, nevyužívání metod a forem vzdělávání deklarovaných v ŠVP, nízká podpora tvořivosti a komunikativních dovedností dětí, nevytvoření optimálních psychosociálních podmínek.

d) Návrhy na zlepšení stavu školy:

Zkvalitnit evaluační procesy a přijímat následná účinná opatření. Využívat metody a formy vzdělávání deklarovaných v ŠVP. Propojit spontánní a řízené aktivity do integrovaného celku, využívat účinnou motivaci, vést děti k sebehodnocení. Podporovat spontánní pohybové aktivity, rozvíjet více tvořivost a komunikativní dovednosti dětí. Respektovat psychosociální podmínky dle RVP PV. Rozšířit vnější informační systém.

e) Zhodnocení vývoje školy od posledního inspekčního hodnocení v březnu 2008:

Novému vedení školy se podařilo realizovat pozitivní materiální změny v interiéru mateřské školy. V souvislosti se snížením kapacity MŠ (postupně z původních 24 na aktuálních 22 míst) došlo i ke snížení pracovního úvazku pro pedagogy. V listopadu 2012 byla vymazána z rejstříku škol školní družina, jejíž činnost vykonávala mateřská škola. V průběhu vzdělávání přetrvávají nedostatky v užívaném didaktickém stylu, v nevytváření příležitostí pro sebehodnocení a v nižší podpoře komunikativních dovedností. Pozitivní změny se promítly v souladu Školního vzdělávacího programu s RVP PV včetně nastavení evaluačního systému.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje:

- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) 1. až 3. a zaslání zprávy o prevenci,
- do 30 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu podle Závěrů písm. d).

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Mateřská škola Hlízov, 285 32 Hlízov 101, vydaná dne 23. září 2002 včetně dodatků č. 1 až 3
2. Rozhodnutí ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Středočeského kraje, čj. 119095/KUSK ze dne 23. srpna 2013, s účinností od 1. září 2013
3. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. října 2012 vydané Obcí Hlízov dne 27. září 2012, čj. OÚ 250/2012

4. Stanovisko k Žádosti Mateřské školy Hlízov 101 o změnu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení ke snížení stávající kapacity dětí MŠ vydané KHS územní pracoviště Kutná Hora, čj. KHSSC49215/2014 ze dne 29. října 2014
5. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2012, 2013 a 2014
6. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2012, 2013 a 2014
7. Školní matrika (Evidenční listy), školní rok 2014/2015
8. Přehled docházky dětí ve školním roce 2014/2015 ke dni inspekce
9. Doklady o přijímání k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2014/2015
10. Školní vzdělávací program pro školní rok 2012 - 2018 „Školka plná pohody“, platný od 1. října 2012
11. Třídní knihy pro mateřské školy, školní roky 2012/2013 až 2014/2015 ke dni inspekce
12. Školní řád ze dne 1. října 2012; Školní řád ze dne 12. března 2015
13. Organizační řád, bez data vydání
14. Provozní řád MŠ, bez data vydání
15. Kniha úrazů, školní rok 2012/2013 a 2013/2014 ke dni inspekce
16. Personální dokumentace – aktuální stav; doklady o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků včetně plánu na aktuální školní rok; stanovení přímé pedagogické činnosti pro školní rok 2014/2015
17. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních rocích 2012/2013 až 2014/2015
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2014/2015, hospitační záznamy MŠ
19. Hodnocení mateřské školy rok 2012 - 2014
20. Orientační poznámky o rozvoji a učení; portfolia dětí
21. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2014, 2013 a 2012
22. Smlouva o zajištění stravování mezi MŠ Církevce a MŠ Hlízov, bez data vystavení a dodatek ze dne 1. března 2012
23. Webové stránky: www.obec-hlizov.cz
24. Zápisy s ředitelkou školy, učitelkou a provozní zaměstnankyní ze dne 10. března 2015
25. Příloha č. 1 k Žádosti o změny v zápisu školy v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 16. března 2015 včetně souhlasu zřizovatele - Obce Hlízov ze dne 16. března 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Kloudová, školní inspektorka

Blanka Kloudová v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Dana Nulíčková v. r.

V Praze dne 3. dubna 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jana Maksová, ředitelka školy

Jana Maksová v. r.

V Hlízově dne 13. dubna 2015